

Illegale pup (ver)kopen? Probeer het op Marktplaats

6

[Dieuwertje Kuijpers](#)

In deel III van ons dossier over Plofpuppy's belicht Follow the Money de rol van handelplatform Marktplaats. Hoewel consumenten hierop aantoonbaar worden misleid, onderneemt de website geen actie — integendeel.

Jaarlijks worden er in Nederland bijna 150 duizend nieuwe pups aangeschaft. Slechts enkele tienduizenden hiervan worden gefokt op Nederlandse bodem. Waar komen al die andere puppy's vandaan? Om te beginnen van Marktplaats. Nietsvermoedende consumenten die op zoek zijn naar een pup komen al snel terecht op de handelwebsite. Daar vinden we talloze lotgenoten van Jack, de hond waar deze serie mee [begon](#). Je hoeft maar 'shiba-pup' te googelen en je vindt Marktplaats tussen de eerste resultaten. Voor 850 euro heeft u een 'Shiba pup apart mooie kleuren' bij Pups-en-zo uit België, en voor 600 euro 'zeer mooie Shiba pups in huiselijke kring opgevoed' uit Limburg. De prijs klinkt redelijk en de foto's zien er schattig uit.

Wat is er precies mis met deze advertenties? Allereerst de prijs. Voor een pup van een erkende fokker van Japanse honden ligt de prijs al snel tussen de 1400 en 2000 euro. Die prijs is niet voor niets zo hoog: de professionele fokkerij is een kostbare aangelegenheid. Een fokker is geld kwijt aan het testen van de ouderdieren op erfelijke afwijkingen (heupen, knieën en ogen). Er dient ook een DNA-profiel te worden meegeleverd zodat de pupkoper er zeker van is dat de opgegeven ouderdieren ook daadwerkelijk de ouderdieren zijn. Tegelijkertijd moet [inteelt](#) worden voorkomen om het ras gezond te houden.

Er zijn zogeheten rasstandaarden waaraan een pup moet voldoen wil het een shiba heten. Op hondenshows wordt getoetst of de honden waarmee een fokker wil fokken voldoen aan deze standaard. Dergelijke shows kosten inschrijfgeld. Tijdens de zwangerschap van de hond zijn er dierenartskosten, zoals progesterontests en echo's. Vlak voor de geboorte waken de fokkers bij de moederhond om wanneer nodig extra hulp in te schakelen. De pups die vervolgens worden geboren, worden ingeënt, ontwormd, gechipt, geregistreerd en gevoed. Dit is nog los van de uren die de fokker kwijt is aan het socialiseren van de honden en de gebroken nachten in de eerste weken.

Als alles volgens plan gaat, kan de fokker er geld aan overhouden. Maar soms moet hij geld toeleggen op een nestje

Als alles volgens plan gaat, kan de fokker er geld aan overhouden. Maar soms moet de fokker geld toeleggen op een nestje (als er bijvoorbeeld medische complicaties optreden waardoor de dierenarts een prijzige keizersnede moet uitvoeren). Follow the Money vroeg NIPPON INU, de rasvereniging van Japanse honden, om alle kosten op een rij te zetten. Aan de hand van een voorbeeld van een teef met vier nestjes, is te zien dat de betreffende fokker gemiddeld 1600 euro per pup had moeten vragen om quitte te draaien.

Wat komt er allemaal kijken bij het fokken van een nestje gezonde 'Jacks'?

Follow the Money vroeg aan de rasvereniging voor Japanse honden – NIPPON INU – om deze kosten op een rij te zetten. Het gaat hier om de kosten van 1 teef die in totaal 4 nestjes Shiba-pups heeft gekregen. Uiteraard kunnen prijzen verschillen per rashond: zo hebben bijvoorbeeld grotere rassen logischerwijs meer voer (en ruimte) nodig, en kunnen ook de prijzen voor deelname aan shows (waar de rasstandaard wordt bepaald) verschillen bij diverse rasverenigingen. Desalniettemin schetst het een aardig kijkje in de keuken

Zo dient er een teef te worden aangeschaft om mee te fokken. Deze kunnen afkomstig zijn uit een eerder, zelf gefokt nestje (zoals hier het geval is) maar andere fokkers kiezen ervoor om een teef te importeren uit Japan. Dit kan oplopen tot wel €14.000,- in verband met aanschaf en import naar Nederland.

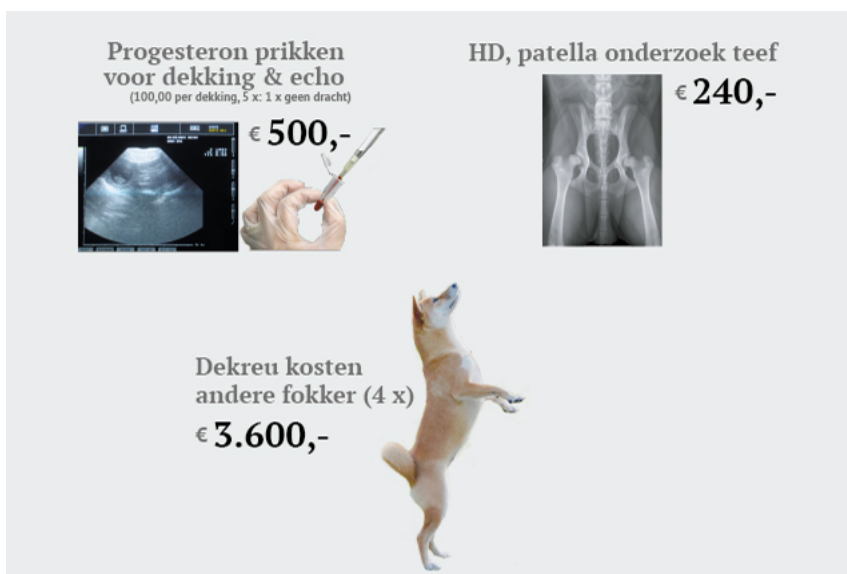
Dit betekent niet dat de fokker meteen aan de slag kan. Eerst moet de teef onderzocht worden op erfelijke afwijkingen. Dit zijn afwijkingen die zich op een latere leeftijd kunnen openbaren en ook deze afwijkingen kunnen verschillen per ras. In dit geval is de teef getest op zowel de heupen, knieën en ogen. Ook dienen er verplichte showuitslagen te zijn die aantonen dat de teef voldoet aan de rasstandaarden. Mensen die een shiba kopen, willen tenslotte een hond die eruit ziet als een shiba (en niet als een labrador).

 <p>Aanschaf teef <small>(zelf gefokt, verkoopprijs berekend)</small> € 1.250,-</p>	 <p>Verzorging fokteef <small>over 8 jaar (voeding, entingen, etc.)</small> € 8.000,-</p>
 <p>2 verplichte showuitslagen <small>(inschrijfgeld en reiskosten)</small> € 200,-</p>	<p>4 maal oogonderzoek € 120,-</p>

Als dat eenmaal rond is, moeten er voorbereidingen worden getroffen en een dekreu worden gevonden. Voor het gebruik van een dekreu moet ook een vergoeding worden betaald aan de andere fokker. Soms leidt dekking tot dracht, soms niet. Om het ideale moment voor dekking te bepalen wordt er bij de teef progesteron geprikt. Ook hier zijn kosten aan verbonden.

Als de teef drachtig is, worden er ter controle echo's uitgevoerd om te kijken of alles goed is met de pups. Ondertussen worden er in huis voorbereidingen getroffen. In een zogeheten "werpkist" worden bedjes neergelegd zodat zowel teef als toekomstige pups rustig en beschermd liggen. De fokker zal vlak voor geboorte ook moeten waken bij de teef: als er namelijk een keizersnede bij komt kijken moet hij of zij op tijd de dierenarts inlichten.

Progesteron prikken voor dekking & echo
(100,00 per dekking, 5 x: 1 x geen dracht) € 500,-

HD, patella onderzoek teef € 240,-

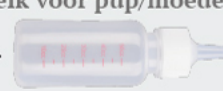
Dekreu kosten andere fokker (4 x) € 3.600,-

Wat er nog bij komt kijken, maar waar geen direct prijskaartje aan hangt, is bijvoorbeeld socialisering van de pasgeboren pups. Zo moeten ze in aanraking komen met alles wat ze tegen zullen komen bij hun nieuwe baasjes. Pups wordt geleerd om op diverse oppervlakken te lopen

(steen, grind, gras) en worden in contact gebracht met diverse mensen (kinderen, bejaarden). Huishoudelijke geluiden (zoals stofzuigers, tv en radio) maar ook dingen die ze buiten tegenkomen (zoals fietsers, auto's, wandelaars). Op deze manier kunnen ze langzamerhand wennen aan de wereld om zich heen, en leren dat ze hier niet bang voor hoeven te zijn. Ook maakt een goede fokker vast een begin met zindelijkheidsstraining.

Omdat in de eerste weken fokkers al een beetje van het karakter van de pups meemaken, besluiten ze vaak pas op het laatste moment welk toekomstig baasje het beste past bij welke pup. Zo zullen eigenwijze eigenheimers uit het nest eerder worden geplaatst bij ervaren eigenaren, en kunnen de wat rustigere, mee-gaandere spruiten mee met wat minder ervaren eigenaren. Ook zal de fokker in de eerste weken tot maanden regelmatig contact onderhouden met de nieuwe eigenaren om te vragen hoe het gaat, en te voorzien van advies waar nodig. De meeste fokkers organiseren ook reünies, zodat pupkopers elkaar kunnen ontmoeten maar ook pups en de moederhond elkaar weer kunnen zien.

<p>Piton, antibiotica, nutridrops, ontwormingen € 200,-</p> 	<p>Keizersnede nachttarief € 500,-</p>
	<p>Puppymelk voor pup/moeder (70,00 per nest) € 280,-</p>

<p>Extra voeding moeder (100,00 per nest) € 400,-</p> 	<p>Voeding pups (50,00 per pup) € 550,-</p>
--	--

<p>Werpkijs/vetmatjes Materiaal was aanwezig. Wel nieuwe vetbedjes € 50,-</p> 	<p>Inenting pup (45,00 per pup) € 495,-</p>
--	--

<p>Stroom voor winternest € 200,-</p> 	<p>Benzinekosten dekking bij andere reu (5 x, 1 keer geen dracht) € 800,-</p>
<p>Totaal kosten € 17.385,- 17.495 / 11 = per pup € 1.590,- 17.495 / 4 = per nest € 4.373,-</p>	

[Lees verder Inklappen](#)

Illegale puppyhandelaren en zogeheten broedfokkers zitten minimaal 900 euro onder deze prijs. Dus ze moeten besparen op al het bovenstaande. Dat doen ze onder andere door meer dan vijf nesten te halen uit een fokteef. Ze adverteren vaak met de claim dat het juist de fokkers via rasverenigingen zijn die de boel oplichten met ‘een exotisch klinkende naam [...] waarvoor [veel geld](#) van u gevraagd wordt’, zo valt te lezen in een advertentie voor husky pups van Hoeve Hoogland. Hoewel de uitbaters van deze kennel reeds vijf keer zijn veroordeeld wegens het verkopen van zieke pups, hebben ze onlangs in België een milieuvergunning aangevraagd voor uitbreiding. Saillant detail: de hoeve heeft alleen een milieuvergunning aangevraagd, maar [geen bouwvergunning](#). Dierenwelzijnsorganisaties vrezen dat dit zou kunnen betekenen dat de uitbreiding van 150 naar 250 honden zal gebeuren zonder extra leefruimte in te richten.

Gerommel met foto's

Los van de prijs doen ook de foto's bij Marktplaats-advertenties alarmbellen rinkelen. Hier blijkt namelijk systematisch mee te worden gerommeld. Veel handelaren adverteren schijnbaar met foto's van [de aangeboden pups](#), maar een simpele Google-search op de afbeeldingen laat zien dat dit niet de pups uit hun nest kunnen zijn. Via de optie Reverse Google Image Search kun je de oorspronkelijke bron vinden van afbeeldingen. Als pups van 12 weken worden aangeboden met een foto die al een jaar op internet staat, is het onmogelijk dat de pups uit de advertentie dezelfde zijn als die te koop worden aangeboden.

We leggen enkele advertenties van shiba's voor aan NIPPON INU. De rasvereniging wordt regelmatig geconfronteerd met broedfokkers en weet dat deze handelaren vaak foto's gebruiken van andere honden: ‘Nota bene foto's van mijn eigen shiba's van mijn persoonlijke website zijn vaak gebruikt door broedfokkers in dit soort advertenties,’ laat de secretaris van de vereniging, Irma Jansen, weten.

•

Foto's waar wel eigen honden op staan, werpen ook vragen op. Soms lijken pups (door de rechtopstaande oren) ouder dan andere pups (met hangende oren) uit zogenaamde hetzelfde nest. Er is een advertentie waarop een zwart-witte shiba (een zogeheten ‘black and tan’) te zien is tussen pups met de standaard rode kleur. Ook de rasvereniging constateert dat de zwart-witte shiba (los van de kleuren) totaal niet op de overige pups lijkt, en mogelijk van een ander nest komt.

Maar dit is niet het belangrijkste, zegt Jansen: ‘Wat mij het meeste stoort, is dat de ouderdieren niet getest zijn op erfelijke afwijkingen. Ze geven [in sommige advertenties] twee jaar garantie op

“aangeboren” afwijkingen, maar dat is iets anders dan erfelijke afwijkingen. Erfelijke afwijkingen zijn afwijkingen die pups van de ouderdieren of verdere voorouders hebben meegekregen, en die zich pas op latere leeftijd openbaren. Precies daarom worden bij goede fokkers de ouderdieren ook altijd getest. Een gezonde hond gaat nog altijd boven een mooie hond.’

Slinkse methoden

Tegelijkertijd worden handelaren steeds slinkser. Ze weten dat consumenten vaak worden gewaarschuwd voor rashonden in de prijscategorie van 400 tot 500 euro, en hanteren daarom regelmatig hogere, meer legitiem klinkende prijzen zoals [850 euro](#) voor een shiba-pup. Ook worden consumenten vaak gewaarschuwd dat ze moeten controleren of de pups wel opgroeien in een huiselijke omgeving. Resultaat: pups worden tegen een vergoeding door handelaren ondergebracht bij gezinnen.

Veel bekende handelaren op Marktplaats adverteren met de belofte van een ‘huiselijke omgeving’, en spelen volgens criminoloog Daan van Uhm hiermee in op de beter geïnformeerde consument. Van Uhm is gespecialiseerd in illegale dierenhandel en verbonden aan de Universiteit Utrecht. ‘Bij een dergelijk gecreëerde gezinssituatie loopt ook een volwassen hond van een gelijksoortig ras rond die dienstdoet als “moederhond”. Mensen denken al snel dat het bonafide handel betreft: het is namelijk een huiselijke omgeving, en de moederhond is aanwezig. Dat zijn precies de kenmerken waarvan consumenten wordt verteld dat ze hierop moeten letten.’

"Het is zeer de vraag of Marktplaats daadwerkelijk zo zijn best doet"

Pups van 5 weken oud

Tot slot zijn er nog de advertenties die niet eens verbergen dat ze de wet overtreden. Sommige advertenties bieden pups aan van 5 weken oud, terwijl de wettelijke leeftijd waarop pups weg mogen bij de moeder is vastgesteld op 7 weken. Oftewel: consumenten worden niet alleen op grote schaal misleid door advertenties met valse foto's en informatie, er wordt ook aantoonbaar illegaal gehandeld. Waarom treedt Marktplaats niet op tegen grootschalige en systematische consumentenmisleiding en het aanbieden van verboden goederen (zoals 5 weken oude pups)?

Wanneer Follow the Money Marktplaats vraagt naar het beleid inzake illegale activiteiten, zegt de website hier bovenop te zitten. ‘Marktplaats heeft een speciaal team dat 24 uur per dag, zeven dagen per week bezig is met het bestrijden van oplichting,’ luidt de reactie. ‘Ook hebben we een nauwe samenwerking met Politie en Justitie, wat onder meer heeft geresulteerd in de oprichting van het Landelijk Meldpunt Internetoplichting (LMIO). Bovendien hebben we een meldknop bij elke advertentie waarmee onze gebruikers verdachte advertenties of aanbieders kunnen melden. Bij een melding van onze gebruikers onderzoeken we de advertentie en wordt deze waar nodig direct verwijderd. Dit gebeurt in de meeste gevallen al binnen enkele uren na de plaatsing. Ook worden adverteerders waar nodig geblokkeerd. Aangiftes komen altijd bij ons binnen, en deze gebruikers blokkeren wij. Hun gegevens worden geregistreerd, waarmee zoveel mogelijk wordt voorkomen dat ze een nieuw account kunnen aanmaken.’

Het 'schone' geweten van Marktplaats

Dat klinkt allemaal mooi. Maar het is zeer de vraag of Marktplaats daadwerkelijk zo zijn best doet. Follow the Money kreeg inzage in correspondentie tussen het hoofd Public Relations van Marktplaats en de online actiegroep [Broodfokkers en Handelaars moeten Verboden worden](#) die bij de website regelmatig melding maakt van dit soort advertenties. De actiegroep legde stukken over waaruit bleek dat bepaalde accounts op dezelfde dag meerdere advertenties plaatsten, van meerdere rassen. Ook wezen zij de website erop dat sommige accounts stelselmatig adverteren met onjuiste foto's van pups, en dat Belgische aanbieders de wet overtreden door geen melding te maken van de zogeheten HK-registratie bij hun advertenties. Marktplaats belooft vervolgens actie, wil 'graag de fast lane asap in orde maken' en spreekt van 'de belangrijkste to do's om handvatten te creëren'. Er zijn ook concrete beloftes: om te linken naar voorlichtingspagina's over malafide hondenhandel, en meldingen over handelaren samen te laten komen op een centraal punt. Vooralsnog is hier, ondanks beloftes van Marktplaats, geen sprake van.

Dit is vreemd, zeker aangezien [Olivier Duin](#) (volgens de site 'verantwoordelijk voor het merk Marktplaats') vorige week nog in een interview met Radio BNR liet weten dat de 'handelsplaats samen met de gebruikers schoon wordt gehouden'. Follow the Money laat Marktplaats weten in het bezit te zijn van documenten waaruit blijkt dat zij op de hoogte zijn van stelselmatige consumentenmisleiding door handelaren op hun website. Hoe is het dan mogelijk dat Marktplaats deze handelaren ruim baan biedt door dagelijks meerdere topadvertenties te plaatsen op de site? Hoe is het mogelijk dat accounts die mensen oplichten met dummy-smartphones wel direct worden afgesloten, maar hondenhandelaren ruim baan krijgen met nota bene 'topadvertenties'?

'Individuele meldingen van Marktplaats-gebruikers kunnen wij niet beoordelen'

Follow the Money krijgt hier geen concreet antwoord op. In plaats daarvan stelt de website dat de regelgeving 'zeer complex' is. Het is zelfs zo ingewikkeld dat 'oplichting of dierenleed (...) zelfs voor de experts van het ministerie van Economische Zaken, de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit en de Dierenpolitie, waar Marktplaats mee samenwerkt, zeer moeilijk [is] te bewijzen'. Indien er een verzoek van handhavers ligt, dan worden handelaren geblokkeerd. 'Maar individuele meldingen van Marktplaats-gebruikers, zoals een foto die niet overeenkomt met het daadwerkelijke dier dat wordt aangeboden, kunnen wij niet beoordelen op basis van de advertentie.' Oftewel: als er bij Marktplaats melding wordt gemaakt van iemand die een pup van 12 weken verkoopt met een foto die al jaren op Google staat, is dat voor Marktplaats niet voldoende om over te gaan tot actie.

Duizenden dieren per week

Follow the Money vraagt door bij Marktplaats. 'Nee, zeker willen wij deze handel niet faciliteren,' stelt de woordvoerder. Maar is, alle goede bedoelingen ten spijt, het faciliteren van een platform niet het faciliteren van handel? Veel bekende handelaren adverteren toch dagelijks op Marktplaats, en misleiden hiermee toch duizenden nietsvermoedende consumenten? Als er dagelijks pups van diverse rassen worden aangeboden is het haast fysiek toch onmogelijk dat men zich hier aan de wettelijke hoeveelheid van maximaal aantal nestjes per jaar en moederhond houdt? Er worden toch aantoonbaar onjuiste foto's en omschrijvingen gebruikt? Hier moet Marktplaats even over

nadenken. Enkele dagen later laat de website weten dat andere foto's gebruikt mogen worden: 'als zij een vergelijkbaar product aanbieden. Er is niets op tegen zolang de foto maar klopt met de omschrijving in de advertentie'. Op de vraag over de grote hoeveelheden nestjes die worden aangeboden, komt geen antwoord.

'Die handel op internet, dat is echt vreselijk,' vertelt veterinaire onderzoeker Paul Overgaauw van de Universiteit Utrecht. 'Tien jaar geleden hebben wij met het Van Hall Instituut in Leeuwarden eens alle nieuwe advertenties wekenlang geturfd, toen al waren de cijfers schokkend. Het ging echt om duizenden dieren per week. Niet alleen honden, maar ook gratis kittens, CITES-dieren, kakatoes, noem maar op. We hebben die cijfers weergegeven in een rapport dat we hebben besproken met Marktplaats en aangeboden bij het ministerie. We werden er uiterst vriendelijk ontvangen, daar niet van, maar dat rapport is natuurlijk ergens in een stoffige la verdwenen. In ons laatste rapport hebben wij deze exercitie nog eens herhaald, en ook toen weer kwamen [vergelijkbare aantallen](#) naar boven. Hier had natuurlijk allang ingegrepen moeten worden.'

Toch wijst Overgaauw erop dat de consument ondanks alle misleiding de handen niet volledig in onschuld kan wassen. 'Je kunt voorlichten tot je een ons weegt, die consument blijft maar puppy's kopen. Hoe krijg je mensen zover dat ze eens gaan luisteren?'